

LBRIS

We know
books

DRAGOȘ C. COSTACHE

ULTRA MARIN

t...

TRITONIC

Tritonic Books

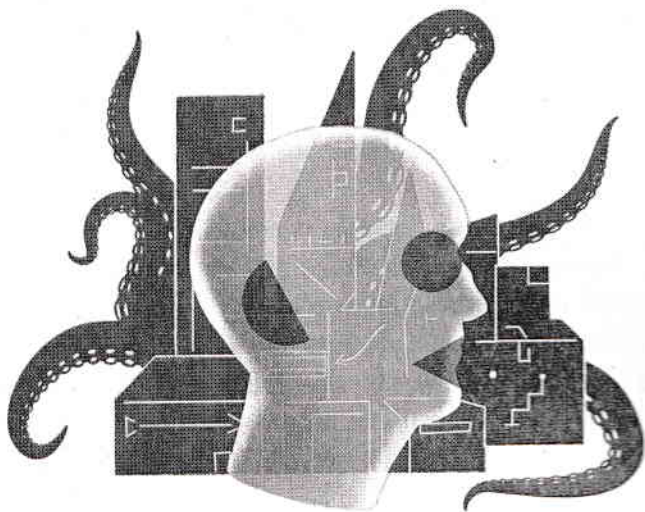
© Tritonic pentru prezenta ediție

București – 2025

Cuprins

1. Alienare	7
Davao.....	9
Port Moresby.....	39
Marea Coralilor, 972 Km SV de Guadalcanal.....	77
2. Violență	105
Pacificul de Vest, 535 Km SV de Nauru.....	107
Pacificul de Vest, 515 Km SV de Nauru.....	131
Pacificul de Vest, 511 Km SV de Nauru.....	155
3. Izolare	187
Pacificul de Vest?.....	189
Pacificul de Vest???	208
????????	227
Mulțumiri.....	248

1. Alienare

*Omul are o capacitate biologică limitată
pentru schimbare. Când această capacitate e
depășită rezultă un șoc al viitorului.*

A. Toffler

Davao

Sala de așteptare era înecată într-o lumină de culoarea pișatului stăut. Se prelingea din luminatoarele clădirii, care o preluau la rândul lor prin puțuri reflectorizante de pe acoperiș, unde se strecura printre panouri solare, și unități de răcire, și antene de captat microunde, și alte antene, și alte reziduuri tehnologice ale lumii moderne. Ideea era una nobilă – lumină naturală într-o clădire mică, dominată de turnurile nesfârșite din Davao. Rezultatul era o lumină de culoarea pișatului după o noapte de beție.

Marin era după o noapte de beție. Sprijinea o bancă de plastic, construită voit înclinat, ca nu cumva să poți adormi pe ea. Își aștepta numărul. Pe pereți, postere anime în tagalog și engleză te încurajau să *dai piept cu viitorul*, să *îți iei soarta în brațe*. Pe margini, posterele aveau coduri AR, care le făceau, la comandă, să se desprindă de hârtie, să danseze și să-și recite mesajele. Dar Marin nu știa ce ziceau de fapt mesajele, nici nu știa cum arătau animate. Nu avea cum să știe pentru că nu plătise abonamentul la interfață.

Înainte îi plătea compania pachetul premium-lite, ca să se poată înțelege cu ceilalți de pe vas. Oricât ai compartimenta operativ funcțiile și sarcinile de pe un vas, oricât ai automatiza procesul de navigație și externaliza controlul spre inteligență artificială, unele lucruri trebuiau făcute manual. Aveai nevoie de oameni ca Marin, care nu erau standardizați și funcționau pe principiul interoperativității și sinergiei doar când se îmbătau și se puneau pe cântat. În restul timpului, trebuia să vorbească sau să-și trimită

mesaje și, ca să interacționeze, trebuia să se înțeleagă între ei. De-aia compania le plătea interfața vizuală cu pachetul traducere la nivel premium-lite. Destul cât să planifici curățenia pe ture, nu îndeajuns cât să explici o glumă sau să-i reciți lui Crisanto din Eminescu. Nu că Marin ar fi știut Eminescu, doar un pic de Eminem, dar putea găsi orice rapid online, pentru că tot compania le plătea și pachetul de conexiune la rețea.

Teoretic, pe ăsta încă îl plătea compania pentru o săptămână jumate. Marin era în perioada de grație, îi trebuia *task* nou în zece zile, altfel compania îi lichida convenția de muncă și nu doar că, după, trebuia să-și plătească singur rețeaua uitându-se la reclame și completând chestionare, dar ar fi fost – tehnic – imigrant ilegal în Dominionul Filipinelor. Marin lucrase ca gabor. Știa că nu e bine deloc să fii migrant ilegal, mai ales în partea asta a lumii. Te așteptau, în cel mai bun caz, șase luni pe o barjă de lucru automată, plus deportare.

Așa că stătea mahmur pe banca de plastic incomodă, așteptând în lumina gălbuie a dimineții din Davao să i se strige numărul. Era deja a treia zi când aștepta și era deja insuportabil de cald. Teoretic, centrul de plasament al companiei era climatizat. Vedeai unitățile de aer pe pereți, le auzea huruitul insuportabil, ca un burghiu ce-i sfredelea creierii mahmuri. Dar temperatura era cumva mai mare ca afară; Marin bănuia că era o metodă voită de filtrare, ca să scape de toți solicitanții care nu erau cu adevărat disperati, care ar fi făcut orice pentru încă șase luni de muncă, de

interfață premium-lite, conexiune, modul de sensibilitate culturală nivel BAS...

„Number 4-0-3 Mary Bucea to desk number 21, please”, miorlăi o voce automată, construită algoritmic să fie atât de inofensivă că Marin se înfurie brusc. Se ridică și traversează arhipelagul de aproape-șomeri terorizați spre separoul de plexiglas cu 21 tipărit deasupra în cifre roase de timp, dezinfectant și căldură.

Cabina avea un taburet înșurubat în podea și o polițioară cu suprafață multi-touch zgâriată de clienții precepenți. Un pix de plastic legat cu spirală elastică și un cititor de amprente completau ansamblul. Deasupra ferestrei securizate scria *Let's get you back to work!* cu litere reflectorizante, iar lângă, logo-ul companiei – un cap zâmbitor de... șoarece?

În spatele ferestrei, o filipineză plinuță cu o cruce mare la gât freca plictisită tableta. Își trase puloverul roz cu Doraemon mai strâns pe corp – semn că temperatura era într-adevăr diferită de cealaltă parte a geamului – și zâmbi profesionist.

– Four-oh-three? Mary Bu-ceea?

Avea un ton extrem de iritant dar, paradoxal, pe Marin îl calma mult mai mult ca vocea algoritmică filtrată de interfață. Răspunse pe cât de politicoș îi permitea mahmu-reala.

– Is Marin. Like sea. And Bu-cea.

Femeia îi zâmbi iarăși, plat, dar profi, ca unui copil mic sau unui animal periculos.

– *Maaari mo bang i-on ang iyong interface ng pagsasalin?*

– I am sorry, no Tanga-log. English, yes?

– Can you please start interface? repetă femeia.

Marin oftă, apoi se apropie mai mult cu fața de geam, de parcă proximitatea fizică, întreruptă de 2 cm de sticlă laminată, ar permite mai multă interacțiune, un strop mai multă omenie.

– No interface translate, expire. English official language here, yes? I speak.

Femeia oftă dezamăgită, apoi tastă rapid pe zona haptică a tabletei. Păstră zâmbetul împăcat pe figură, dar lui Marin deja îi părea mai mult un rictus.

– Mister Marin you are finished on your third tour with AMTC Shipping? One year then two tours of six months? Maintenance and... *serbisyo sa paglilinis?*

– And what?

– Cus-to-di-al *serbis?*

– Custodial, yes, clean! Custodial and maintenance on company ship, yes.

Femeia zâmbi, parcă fericită că-i dăduse de cap acestei interacțiuni dificile. Marin se foi pe taburet.

– And you are looking for another ship-based tour?

Marin ar fi preferat să fie pe vas. Se obișnuise, era lăsat în pace și se câștiga mai bine. Nici nu trebuia să plătești cazare, mâncarea era standardizată. Pe țărâm trebuia să întreții roboți de curățenie cu perii țepoase și jengoase, să lucrezi cu toxine puternice și nano-otrăvuri la care gândacii încă nu dezvoltaseră rezistență. Dar ar fi primit orice muncă, atunci, pe loc. Doar să scape de frica de deportare sau pușcărie provizorie pe barje de tranșat pește.

– Yes! Anything. Is good on land also but prefer ship!

Femeia continuă să tasteze. Până și lumina părea mai bună, mai blândă de partea cealaltă a geamului. Altădată, cu zece ani în urmă de exemplu, Marin s-ar fi infuriat, ar fi protestat la nedreptățile lumii. Acum ar fi tăcut oricât, și-ar fi dat și ultimul dram de omenie să fie de cealaltă parte a geamului. Pe măsură ce un minut se extindea în trei, apoi cinci, buna dispoziție și zâmbetul împăciuitor al femeii se transformau. Deveneau plictiseală și mina aceea arhicunoscută de care se lovide în viața sa mai des decât de oricare alta. Cea de *imi pare rău, dar nu pot să fac nimic*.

– Thank you for waiting mr. Bu- ceea but I see that, unfortunately, the company has no opening for your skillset right now. Maybe in a few more months, when the shipping lanes to India reopen...

– No, please, I no have months, days until expire.

Femeia îl privi confuză apoi tastă pe tabletă și dădu din cap înțelegătoare. Înțelegătoare, dar cu aceeași figură. *Îmi pare rău, dar nu pot să fac nimic.*

– I understand your pre-dic-amen...

Îl privi să vadă dacă a înțeles. Probabil interfața îi afișa ce să zică fonetic. Continuă:

– But there are no jobs by sea for your qualifications or in one of our land based facilities in the country.

Inima îi bubuia în urechi lui Marin, o combinație de mahmureală și nervi. Nu, nu nervi -- frică. Nu știa dacă era de la personalitatea femeii, de la algoritmi de filtrare comportamentală pe care îi rula software-ul de resurse umane al companiei sau de la disperarea de a rămâne fără muncă în capătul opus al lumii. Dar nu se putea enerva, nu-l apuca amocul – spaima era mai puternică decât furia.

– What about other country?

Până la urmă, compania avea sucursale în toată regiunea. Nu spera la un post în Perth sau Wellington, dar compania opera centre de procesare în Palau, Samoa și...

– Mister Marin...

– Please! I am disperat.

Femeia oftă, deja deranjată, dar ceva din fața sa nerasă, mahmură, o atinse la suflet destul cât să riște o muștrare de la supervizorul AI. Deschise o interfață nouă pe cel de-al doilea terminal tabletă. Marin își imagina fluxurile de date ce-i dansau prin interfață femeii, software-ul care calcula procente de succes, vocea sinistră și timbrul ăla egal al AI-ului care îi zicea cel mai probabil că-și pierde vremea cu el, că încetinește procesul și-și sabotează șansele la un calificativ bun...

– I will need your fingerprint to confirm query.

Marin frecă nerăbdător degetul mare în pătratul oranj ce apăruse pe suprafața haptică a tabletei. Linii de ghidaj îi indicau în interfața vizuală cu săgeți 3D unde să pună degetul, de parcă era idiot. Femeia avea nevoie de acces la dosarul lui de vize, probabil. De unde acest joc de-a consimțământul. AI-ul și, probabil, și femeia știau deja că dosarul lui de vize era gol de mult. Ultima expirase o viză australiană de trei zile de când trăsese la Darwin cu luni în urmă. Femeia îi confirmă temerile.

– Unfortunately I see you do not have any of the visas or modules req...

Se opri și se încruntă. Nu era niciodată semn bun când se strâmbau funcționarii, dar Marin era disperat, orice era acum mai bine ca nimic.

– Wait a minute mister Bu- ceea. I see you have some other qualifications too.

Alte calificări? Ce alte calificări? Marin avea training-ul de bază – matelot gradația unu, plus training-ul de incident și salvare – dacă dădea uraganul peste ei, lua foc vasul sau ceva similar și constelația AI nu făcea față – și trei module de curățenie și întreținere plătite în rate, de dinainte să vină-n Filipine. Ce altceva să fie? Nu mai plătise pentru nimic altceva. Femeia zâmbi, plăcut impresionată. Prefera să o vadă încruntată, zâmbetul chiar nu era niciodată semn bun în relația cu Compania.

- Mister Marin, I see you have security training?
- What?
- Security training? Ten years as...

Era confuz. Ce zicea asta? Femeia se strâmbă și miji ochii silabisind pentru ea. Apoi ridică un deget și tastă ceva. Securitate? Ca mercenarii de la bordul navelor? Despre ce naiba vorbea? Brusc, Marin făcu ochii mari. Prin vâlul mahmurelii și lumina pișăcie ce se prelingea de deasupra înțelese, în sfârșit.

- No, iz not security iz...

Ceva se comută subit în interfață¹ și simți cum îl cuprinde *înțelegerea* aceea intermediată tehnologic. Traducerea porni brusc. Femeia îi activase la loc abonamentul premium-lite.

¹ *Contul dvs. a fost creditat pentru 30 de zile cu următoarele servicii – Traducere nivel Premium Lite (PL), Sincronizare Vizuală a interlocutorului, Subtitrare, Filtrare DEF, Sensibilitate BAS, Sugestii, Contextualizare. Textul îi dansă prin fața ochilor și Marin îl dizolvă cu privirea, instinctiv.*

– ...poliția locală.
– Poftim?, răspuse femeia.
– Poliția locală, doamnă. Nu e securitate, adică e mai mult dirijat de trafic și fugărit pirații de drone. Nu e ce trebuie.

Femeia îl privea confuză.

– Pirați?
– Nu, copii, doamnă. Copii care fură dronele de livrare. Braconieri. Nu e siguranță. N-am făcut armată, nu mă pricep. Eu cu curățenia am venit...

Femeia privi la ecran apoi înapoi la Marin. Tot nu înțelegea.

– Domnule Bucea, apar aici douăzeci și două de calificări acum, cu acestea noi pe siguranță. Certificări europene cu termen de douăzeci de ani, acceptate de soft-ul companiei.

– Da, doamnă, dar asta vă zic, alea sunt așa, *mână-rii* făcute deăștia din țară, ca să se umple de calificări pentru *sporuri*.

Interfața îi sublinie *mânării* și *sporuri* ca fiind intraducibile la acest nivel, îl întrebă dacă nu ar vrea să cumpere nivelul imediat superior de interfațare. Marin refuză indignat, în timp ce-și continuă conversația:

– Uite, dacă scrie acolo că știu să pilotez avioane îmi dați avion *pe mână*?

Aceeași situație cu traducerea, același refuz. Așa te convingeau nemernicii să le dai bani, așa te mulgeau, picătură cu picătură. Îți ofereau ce-și dorea fiecare om: să fie, să se simtă înțeles. Ori dai bani ori pare că vorbești în dodii.

Ori înveți să vorbești mai simplist, să fii mai prost, să nu mai încerci...

– Păi dacă scrie aici că știți, înseamnă că aveți un examen certificat prin garantor cuantic, filtrat de un algoritm de testare AI independent al asociației internaționale...

– Doamnă eu am lucrat la Balș la constabularia locală după facultate că m-a băgat... Stai – constab- const- Marin închise ochii și încercă să vizualizeze cuvântul. I se dezobișnuise creierul cu traducerea instant.

– ... *poliția* locală. Asta nu știu dacă mă face calificat-calificat. Adică nu știu despre ce muncă e vorba, dar să nu mă trimiteți să mă împușc cu pirați prin Sulawesi sau Kalimantan că nu știu, nu mă pricep! Vă rog eu mult...

Femeia începea să se enerveze. Marin avea efectul ăsta asupra tuturor, mai devreme sau mai târziu. Îl vedeai – părea misterios, înțelept, erudit chiar. Și apoi deschidea gura.

– Domnule Bucea, dumneavoastră ați venit aici să căutați o prelungire de convenție, da? Doriți să vă ofer ce-mi arată algoritmul sau vreți să ziceți pas și să mă lăsați să trec mai departe?

– A, nu, bineînțeles că vreau, sunt disperat, doamnă, vă rog! Doar zic să știți la ce să vă așteptați de la mine.

Suprafața tactilă pe care stătea Marin cu coatele se aprinse brusc. Se trase mai în spate, spulberând iluzia de apropiere față de femeie. Chiar dacă vorbeau aceeași limbă acum – fiecare pe a sa, dar aceeași împreună – se pierduse orice iluzie de prietenie, de deschidere. Femeia îi părea acum așa cum era – iritată și plictisită. Privi spre ecran și citi ce job i se oferea.